

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 5. XI. 2014

II.501.7.2014.MWa/MK

Pan

Cezary Grabarczyk

Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

W moim zainteresowaniu pozostaje **problematyka dotycząca zapewnienia odpowiednich środków ochrony świadkom w sprawach o wykroczenia.**

Zgodnie z art. 191 § 3 Kodeksu postępowania karnego „jeżeli zachodzi uzasadniona obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec świadka lub osoby najbliższej w związku z jego czynnościami, może on zastrzec dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora lub sądu. Pisma procesowe doręcza się wówczas do instytucji, w której świadek jest zatrudniony, lub na inny wskazany przez niego adres”.

W Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, brak jest jednak możliwości utajnienia danych osobowych świadka na wzór regulacji z art. 191 § 3 Kodeksu postępowania karnego. Przepis art. 41 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia stanowi bowiem, że przy przeprowadzaniu dowodu z zeznań świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 177, 178, 182, 183, 185-190, 191 § 1 i 2 oraz art. 192 Kodeksu postępowania karnego. Z literalnego brzmienia art. 41 § 1 Kpsw wynika zatem, że dopuszczając stosowanie w postępowaniu wykroczeniowym art. 191 § 1 i 2 K.p.k., ustawodawca wyłączył odpowiednie zastosowanie § 3 tego przepisu. **Wydaje się natomiast, że nie ma racjonalnych względów uzasadniających takie ograniczenie,** albowiem ani szybkość oraz ekonomika postępowania, ani zasada trafnej represji nie przemawiają za wyłączeniem ochrony świadka w przypadku postępowania wykroczeniowego. Zapewnienie odpowiedniej ochrony świadkom wykroczeń, poprzez anonimizację ich danych osobowych może natomiast mieć istotne znaczenie nie tylko w celu zapewnienia prawidłowego

przebiegu postępowania w sprawie o wykroczenie, ale przede wszystkim może wpływać na zapewnienie bezpieczeństwa świadkom. Mogą zdarzyć się bowiem sytuacje, że świadek zeznający jednocześnie w sprawie o przestępstwo i w sprawie o wykroczenie, mimo utajnienia jego danych w sprawie karnej, zostanie zidentyfikowany w sprawie o wykroczenie, co może wiązać się dla niego z negatywnymi następstwami.

Kwestię zapewnienia odpowiedniej ochrony pomija również projekt ustawy o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (druk nr 2653) wdrażający Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57), a także Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2).

W tym stanie rzeczy, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o dokonanie analizy przedstawionej problematyki oraz o poinformowanie mnie o zajętych stanowisku.

Z poważaniem
Teresa Jęppa